

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาในด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินการ ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการติดตามประเมินผล เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลในด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินการ ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการติดตามประเมินผล จำแนกตามระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกของกลุ่มสังคม และความถี่ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. เสนอผลการแปลผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป มีรายชื่ออยู่ทะเบียนรายชื่อในเขตเทศบาลตำบลแสง อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี ที่เป็นผู้อยู่อาศัยในเขตเทศบาลตำบลแสง จำนวน 4,822 คน (เทศบาลตำบลแสง, 2555)

การสุ่มตัวอย่าง

ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรในการคำนวณหาขนาดตัวอย่างโดยใช้จำนวนประชากรและความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ร้อยละ 5 จากการใช้สูตรของ Yamane (1967) คือ

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$
$$N = \frac{4,822}{1 + 4,822(.05)^2}$$

$$n = 400$$

เมื่อ

n แทน จำนวนตัวอย่างที่ต้องการ

N แทน จำนวนประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้มีได้ร้อยละ 5

เมื่อคำนวณจากสูตรดังกล่าว จะได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 400 คนหลังจากนั้นผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล คือ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ เป็นคำถามแบบปลายปิด จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี แบ่งเป็น 4 ด้าน ๆ ละ 5 ข้อ เป็นคำถามแบบเลือกตอบ จำนวน 20 ข้อ และเป็นคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาคือความต้องการ โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (จริยา กลิ่นอุดม, 2547, หน้า 35)

มีส่วนร่วมมากที่สุด	ให้	4	คะแนน
มีส่วนร่วมมาก	ให้	3	คะแนน
มีส่วนร่วมน้อย	ให้	2	คะแนน
มีส่วนร่วมน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาล จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์

หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบ ได้แก่

3.1 ผศ.ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต ผู้อำนวยการศูนย์จันทบุรี วิทยาลัยการบริหาร รัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.2 นายทศพล วงษ์กำป็น นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลแสง อำเภอมือง จังหวัด จันทบุรี

3.3 นายประเยาว์ วิชธรรม กำนันตำบลแสง อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี
เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. นำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Reliability) โดยนำแบบสอบถาม จำนวน 30 ชุด ไปทดลองใช้กับประชาชนในเขตเทศบาลท่าช้าง อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี แล้วหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม Cronbach's Alpha ได้ผลเท่ากับ 0.8787 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้สามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือถึงเทศบาลตำบลแสง เพื่อขอความร่วมมือจากสมาชิกสภาเทศบาลในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และได้รับการร่วมมือจากสมาชิกเทศบาลในการแจกแบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด และนัดวันในการเก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากแจกแบบสอบถามไปแล้ว 5 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน คือ วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง และการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้วิธีการประมวลผลค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล และตอบวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ
2. หาค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินการ ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการติดตามประเมินผล
3. การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t-test สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มี 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ และใช้สถิติ One-way ANOVA สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มี 3 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ผู้วิจัยจะทำการทดสอบหาความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีของ L.S.D. (Least Significant Difference Test)

เกณฑ์การแปลผล

ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้นที่ต้องการ}} = \frac{4-1}{4} = 0.75$$

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.26-4.00 มีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.25 มีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.76-2.50 มีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.75 มีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลน้อยที่สุด